

Hliníkové stožáry ve veřejném osvětlení měst a obcí

Vladimír Paolík, ELSTAV lighting, s. r. o.

V posledních několika letech lze na světových trzích sledovat vzrůstající zájem o hliníkové výrobky. Proč? Hliník je materiál lehčí než ocel a je tvárný i za studena. Ocel je nutné proti korozi chránit např. žárovým zinkováním, což je sice vyhovující, ale ne dekorativní povrchová úprava.

Podobnou ochranou proti korozi hliníku je eloxování (anodizace), které dokonale chrání hliníkový výrobek proti nepří-

Golčův Jeníkov a mnoho desítek dalších měst a obcí.

Ke stožárům společnost Elstav lighting nabízí i kompletní potřebné vybavení pro veřejné osvětlení (VO), např. svítidla, stožárové rozvodnice, výložníky, konstrukce pod příruby, popř. hotové betonové základy. Celá stavba světelného místa může být v podstatě skládačkou bez použití pracovních plošin a pracného betonování. Malá hmotnost především par-

kových stožárů je zárukou jejich snadné kompletace v terénu.

Cena hliníkových stožárů v parkovém provedení je přitom obdobná jako cena stožárů ocelových. Bezúdržbová, užitná a estetická hodnota hliníkových eloxovaných stožárů jsou ovšem nesrovnatelné, jejich životnost je téměř neomezená.

V současnosti probíhají v Nizozemsku náročné testy nárazem, které mají odhalit chování hliníkových stožárů při nárazu vozidla na pozemních komunikacích. Z prvních výsledků zkoušek je patrná další obrovská přednost těchto sto-

žárů. Při čelním nárazu automobilu se stožár zlomí v místě dvířek, zbylý pahýl se ohne a automobil ho v podstatě přejeďe zpomalenou rychlostí. Naproti tomu čelní náraz vozidla do ocelového stožáru VO o hmotnosti 200 kg mívá pro posádku vozidla zpravidla fatální následky srovnatelné s nárazem do zdi.

Parkové stožáry

Parkové stožáry jsou k dispozici v délkách od 3 do 6 m v cenovém rozpětí 3 až 7 tisíc korun, na přání zákazníka v provedení k montáži na přírubu nebo k betonování do země. V nabídce je provedení klasické rovné k montáži svítidla na dřík nebo lze vybírat z mnoha typů výložníků na dřík stožáru buď nasazených, nebo napevno navařených s montáží nahoru

Obr. 1. Sklápěcí silniční stožár – detailní ukázka postupu sklápění stožáru při opravách

znivým povětrnostním vlivům a na rozdíl od žárového zinkování má vysoce dekorativní charakter a množství barevných odstínů. Záruka bezvadného vzhledu takto upravených hliníkových výrobků instalovaných ve venkovním prostředí může být až 240 měsíců (dvacet let).

Společnost ELSTAV lighting, s. r. o., je výhradním zástupcem výrobce hliníkových stožárů a příslušenství ZPSO Rosa z polských Tychů v ČR. Společnost ZPSO Rosa v současné době vyvází svou produkci do 40 států světa. Mezi její největší odběratele patří Rusko, Ukrajina, Francie, Itálie, Dubaj, Maroko, Kazachstán a rovněž Česká republika.

Dnes již uznali velkou přednost hliníkových stožárů v mnoha českých obcích a městech. Důkazem je každoročně rostoucí obrat v této komoditě. V současnosti to znamená tisíce kusů namontovaných hliníkových stožárů. Mezi největší odběratele patří např. města Frýdek-Místek, Valašské Meziříčí, Tišnov,

Obr. 2. Silniční hliníkové stožáry SAL 10, připezdová komunikace do Centra integrovaného záchranného systému Moravskoslezského kraje v Ostravě

Obr. 3. Velká Polom, parkové hliníkové stožáry SAL A-2 se svítidly Auris

nebo i dolů na svítidla o průměru 60 nebo 42 mm. Povrchově jsou tyto stožáry upraveny buď eloxováním podle vzorníku barev, nebo vypalovací práškovou barvou v celé paletě RAL.

Silniční stožáry

Standardně je v nabídce mnoho typů a variant silničních stožárů v délkách 8 až 12 m nad terénem, v provedení k montáži do země nebo na přírubu. Výložníky se většinou nasazují na dřík. Jsou-li

Obr. 4. Valašské Meziříčí, silniční hliníkové stožáry SAL Z-1 se svítidlem Cosmo, postupná výměna v tomto městě za zastaralé ocelové stožáry

Obr. 5. Strání, parkové hliníkové stožáry SAL M-1 se svítidly OW Style, Cone; velmi vydařená realizace

navážené a víceramenné, jsou dodávány ke smontování na místě šrouby s tzv. imbusovou hlavou. Vedle doporučené povrchové úpravy eloxováním podle vzorníku barev je také možné vybrat práškovou vypalovací barvu v celé paletě RAL.

Osvětlovací věže

Tyto věže se vyrábějí v délkách 12 až 16 m s různými typy výložníků pro jedno až šest svítidel nebo světlometů na stožáru. Jsou určeny především pro velká prostranství, areály firem, velká parkoviště u hypermarketů, různých sportovišť, hřišť apod. Povrchové úpravy jsou možné jako u předchozích typů.

Stylové stožáry a stožáry na přání

V nabídce nechybějí ani různé verze stylových a dekorativních stožárů do různých prostředí, a to v provedení parkovém i silničním. Dekorativní stožáry najdou uplatnění např. na náměstích, u vstupů do hotelů, kancelářských a firemních objektů, různých nových moderních prostor, popř. u individuální zástavby.

Pokud je to jen trochu technicky možné, lze na přání architektů nebo investorů vyprojektovat naprosto atypické a jedi-

Obr. 6. Areál pivovarského muzea, dekorativní stožár SAL DECO 1

nečné varianty. V současnosti např. spolu s výrobcem ZPSO Rosa dodává společnost Elstav zcela atypické silniční stožáry a svítidla do marocké Casablanky. Jde o osazení příjezdových komunikací v okolí královského paláce v délce 27 km.

Sklápěcí stožáry

Novinkou letošního roku jsou hliníkové sklápěcí stožáry. Vzhledem k malé hmotnosti hliníku jsou tyto stožáry ke sklápění mimořádně vhodné. Vyrábějí se v provedení na přírubu, a to buď pro sklápění pomocí mechanismu, nebo ruční.

Sklápěcí stožáry v délkách 4,5 až 7 m se sklápějí ručně. Je to umožněno jejich malou hmotností (20 až 40 kg celkem na jeden stožár). Sklápějí se vždy tím směrem, kterým byl stožár při stavbě namontován.

Vysoké tzv. silniční stožáry se vyrábějí v délkách 8,5 až 10 m, odstupňované vždy po půl metru. Zde už je třeba použít přenosný sklápěcí mechanismus, který lze ve společnosti Elstav přímo zakoupit. Je to jedinečné, patentované zařízení, které stačí mít pouze jedno i na neomezené množství stožárů jednoho investora. Rovněž je lze libovolně sklápět jakýmkoliv směrem. K obsluze tohoto zařízení sta-

čí jeden pracovník, který ani nepotřebuje žádnou další mechanizaci.

Na stožárech mohou být namontovány i výložníky, ale tyto případy jsou řešeny individuálně podle dané situace a typů svítidel.

Využití sklápěcích stožárů je velké. Existuje množství těžko dostupných míst, kde je problém s dojezdem montážních plošin při údržbě (např. sportovní hřiště, lyžařské sjezdovky, jednosměrné komunikace, železniční stavby, perony, nebezpečně osvětlované plochy atd.), nebo takových, kam dojet s montážní plošinou je neekonomické.

Eloxování hliníkových stožárů

Nová eloxovna hliníku je prozatím poslední investicí firmy ZPSO Rosa. Svými parametry patří mezi největší na světě. V hale o rozměru 10 000 m² je nainstalováno nejnovější technologické zařízení k eloxování. Dokonalost povrchové úpravy ocení každý investor nebo uživa-

Obr. 7. Ukázka výběru barev stožárů upravených eloxováním

tel. Projektanti a architekti mohou vybírat z celé palety barev a přizpůsobovat vzhled stožárů typu okolí. Provoz eloxovny byl slavnostně zahájen 9. května 2008.

V katalogu Elstav lighting, s. r. o., zájemci najdou kompletní vybavení pro veřejné osvětlení, jako např. silniční a parková svítidla se samoregulací, stožárové rozvodnice, hotové betonové základy, světelné zdroje, historické stožáry ..., ale o tom všem až příště.

Výhradní prodejce hliníkových stožárů a příslušenství veřejného osvětlení
ELSTAV lighting, s. r. o.
www.elstav.cz, elstav@elstav.cz